

Legestue

Musik og sang er et uundværligt redskab til formidling af sprog. Den musikalske legestue tager fat allerede i børnehaven...

Side 8

“ - Ordbogen.com er uundværlig. Den er et fantastisk stykke værktøj. Den er altid ved hånden.

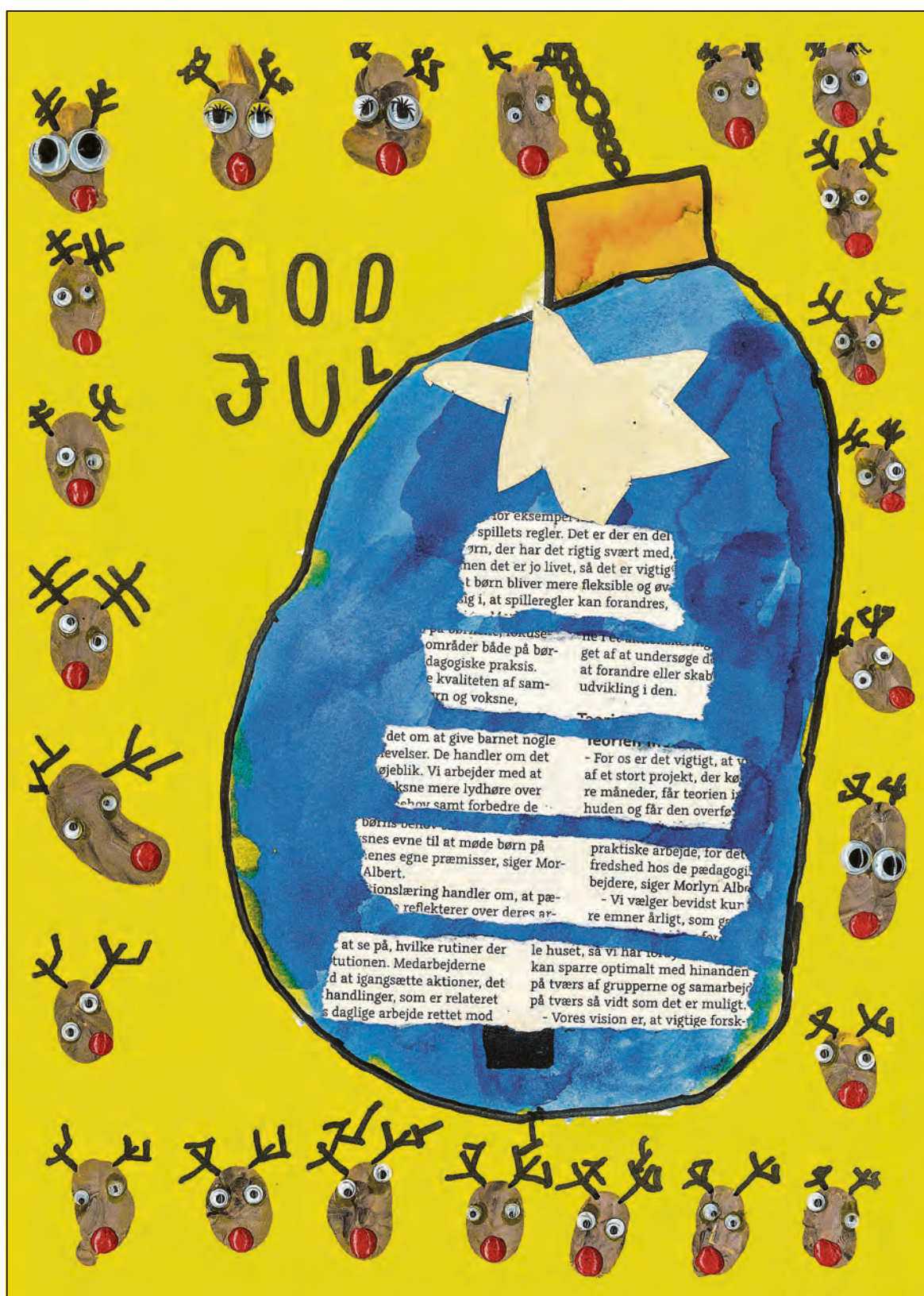
Tina Joost, dansk konsulent
om Ordbogen.com
Side 6

Sløjdkursus

Side 5

De tager godt imod gæster fra Danmark

Skoleforeningens julekort 2017 er lavet af Amelie, 5 år i Lyksborg Børnehave.

Kontakten til Danmark

Unge sydslesvigere uddannes til at kunne tage imod grupper fra Danmark.

Den levende kontakt til og bevidstheden om samhørigheden med Danmark er centralt for det danske mindretal i Sydslesvig.

Efter sommerferien blev der derfor oprettet et såkaldt »SydslesvigCrew« på alle fællesskoler.

Grænseforeningen og Skoleforeningen har igennem de seneste år haft stor succes med et »ambassadørkorps« på de to sydslesvigske gymnasier, der ikke kun fungerer som ambassadører ved arrangementer nord for grænsen, men også tager imod gæster fra Danmark. Og netop det at tage imod gæster nordfra er også det nye besøgskorps opgave. Formålet med projektet SydslesvigCrew er nemlig at øge antallet af konkrete møder mellem sydslesvigske børn og unge og især jævnaldrende besøgende, men også voksne besøgsgrupper fra Danmark.

Samtidig skal SydslesvigCrew byde på et rum, hvor deltagerne kan reflektere over deres mindretalsidentitet. »Hvem er jeg og hvem er det danske mindretal i lokalsamfundet, i forhold til Danmark og i Europa?»

Eleverne skal aktiveres som bidragsydere og bevare af den danske kultur i Sydslesvig. Projektet er således med til at styrke de unge sydslesvigere – og dermed også forældrenes – mindretalsbevidsthed i mødet med mennesker fra Danmark.

Projektet bliver gennemført som et valgfag »SydslesvigCrew« i alle fællesskoler.

Valgfaget uddanner et hold elever til at være værter for danske gæster, der gerne vil opleve Sydslesvig.

Faglæreren skal til dels fungere som lokal koordinator og dels indgå i samarbejdet med Skoleforeningen og Grænseforeningen om at udvikle undervisningsprogrammet til deltagerne.

Grupper fra Danmark

Der lægges først og fremmest fokus på børn og unge fra Danmark, der besøger Sydslesvig i forbindelse med et lejrskoleophold. Disse danske gæster skal Sydslesvig-Crewene blive eksperter i at modtage. Såfremt der er tid og potentiale på det

enkelte valghold, kan SydslesvigCrew også øve sig i at tage imod voksne turistgrupper.

Eventuelt kan enkelte elever egne sig som værter for en bestemt attraktion i lokalområdet. Nogle har måske tid og lyst til at være værter også uden for skoletiden og vil være egnet til at tilmeldes som lokal vært på hjemmesiden oplevsydslesvig.dk.

Hovedparten af undervisningen i første halvår skal bruges på at udarbejde et sæt praktiske aktiviteter, som eleverne kan anvende, når der kommer danske gæster

FOTO: KATRINE HOOP

120 engagerede unge var med på en workshop på Jaruplund Højskole.

til skolen. Ved udarbejdelse af aktiviteterne tages der afsæt i lokalområdet. I andet halvår planlægges og udføres konkrete besøg af elev- og turistgrupper.

En del af undervisningen i første og andet halvår bør dog også give eleverne kompetencer og teoretisk viden inden for formidlingsteori og historie. Eleverne skal således tilegne sig viden og kompetencer inden for blandt andet lokalhistorie, lokalrådets turistiske interesseområder, deres egen skoles historie, deres personlige baggrund for at være en del det danske mindretal, Sydslesvigs danske historie og formidling, præsentationsteknik, retorik og kropssprog.

Projektet indgår i en sammenhæng, hvor børn og unge først bliver ambassadører på fællesskolerne, for senere, i samarbejde med unge fra det tyske mindretal, at indgå i elevambassadørkorpsen, og for nogle vedkommende indgå i den endnu større sammenhæng i Grænseforeningens Kulturudvekslingsambassadørkorps.

I dialog med forældrene om de nye læreplaner

Udvikling

Læreplansarbejdet i Skoleforeningens skrider fremad. Nu har der været sparring med forældrene og eleverne.

De nye læreplaner, som fremlægges Skoleforeningens fællesråd til beslutning i oktober 2018, har netop været til sparring med Skoleforeningens forældre og elever. På et møde med en gruppe fællesrådsmedlemmer fra de forskellige skoledistrikter blev læreplanerne for de enkelte

fag gennemgået, og forældrene kom med mange tilskyndelser. Det har for eksempel været et gennemgående ønske, at praktiske eksempler fra dagligdagen indarbejdes endnu mere i læreplanerne. Lokalhistorie og mindretalslivet er to andre emner, som forældre ønsker, at der lægges stor vægt på i undervisningen. I det hele taget ser forældregruppen, som var med til mødet, en stor værdi i projekter, som behandles på tværs af fagene.

På det seneste møde i Skoleforeningens fællesråd var læreplanerne også et emne.

Elevernes forventninger til de nye læreplaner er blandt andet, at indholdet skal give mening for dem og deres situation, og at man lærer for livet, ikke for at gå op til eksamen. Eleverne kræver også at blive hørt og taget alvorligt på de enkelte skoler. Desuden oplever eleverne, at skole-socialarbejderen udfylder en vigtig rolle på skolerne.

Forældrestyret

- Vi mener, at den gode skole hele tiden skal konfrontere sig selv, derfor er det vigtigt, at vi i udviklingen af de nye læreplaner går i dialog med

forældrene og selvfølgelig også eleverne, siger skolekonsulent Eberhard von Oettingen.

- Skoleforeningen er forældrestyret, derfor er det helt centralt, at vi, når vi er i gang med sådan et fundamentalt udviklingsarbejde, får forældre med til at kvalificere det grundfundament for, hvordan vi driver dagtilbud og skoler. Vi har fået rigtig mange positive tilbagemeldinger for at vi involverer forældre og elever på denne måde. Det er med til at gøre hele processen transparent, siger han.

- Læreplanen er som en opskrift.

Spørgsmålet er, hvilke ingredienser vi bruger for at ruste eleverne til en fremtid, vi jo slet ikke kender. Det vi ved er, at mennesker har brug for nogle kompetencer for at klare sig ude i verden, og det er disse kompetencer, skolen skal give eleverne, siger Eberhard von Oettingen.

I februar 2018 fortsætter præsentationen og dialogen omkring læreplanerne med et roadshow ude i fællesskoledistrikterne. I august 2018 arrangeres der nogle pædagogiske dage for lærerne, og i oktober står læreplanerne så på dagsordenen til fællesrådsmødet.

Leder

Solidaritet er ikke bare et ord

Så står julen allerede i startposition igen, og vores børn glæder sig til ferie helt hen i det nye år. Forældrene har været til utallige julefester, julearrangementer, klippe-hygge-arrangementer, men også skole-hjem samtaler, som lå her i tiden efter efterårsferien og op til juleferien. En travl tid for alle, såvel forældre, børn og skoleforeningens mange medarbejdere. En tid, der godt nok er fyldt med travlhed, men også med meget glæde over, at julen nærmer sig. Den tid på året, hvor familierne samles, den tid, der er fyldt med hemmeligheder, med julebagning, med juledekorationer og alt det andet, der hører til.

Samtidig er julen også den tid på året, hvor man måske hen over en god kop kaffe, te eller jule-gløgg summer lidt over årets gang og ens egen personlige situation. Det er nok derfor, at juletiden er den tid på året, hvor vi vestlige mennesker har den største tilbøjelighed til at være gavmilde over for dem, der har det dårligere end vi selv.

Solidaritet er ikke bare et ord i dagene hen imod jul og årets afslutning. Hvis jeg tænker på alle de aktioner og indsamlingsinitiativer, der foregår på rigtig mange af vores institutioner, så gør det mig rigtig glad. At skoleforeningen helt officielt som forening er med til at støtte initiativet "Kinder- augen zum Leuchten bringen", og at så mange institutioner (og det betyder medarbejdere og forældre) har reageret på min mail og opfordring, er helt fantastisk. En stor tak til alle dem, der gør julen til noget særligt for alle dem, der ikke selv magter eller har kræfter til det. En stor tak herfra til alle de involverede i dette omfangsrige arbejde inden- og uden for den officielle arbejdstid. Uden jer, uden alle vores dygtige medarbejdere, som engagerer sig inden for deres arbejdsområder, og derudover inden for det danske arbejde, ville Sydlesvig ikke være det, det er.

Udo Jessen, formand

Også som styrelse eller direktion sidder man sammen i disse dage og opgør regnskabet. Og det ikke bare bogstaveligt, men også metaforisk ment. Hvor står skoleforeningen? Har vi opnået vore mål? Har det været et godt år? – og hvad med næste år?

Nu er overskrifter som "Tid til fornyelse", "permanent evalueringsmodus", "tidssvarende", "udvikling" og "forandring" virkelig noget, som ikke bare bliver sagt i søndagstaler eller på stormøder, men som vores "daglige business" her i skoleforeningen, så vi er bestemt ikke utilfredse med denne del af skoleforeningens virke. Der sker rigtig meget på det pædagogiske og faglige område i hele systemet lige fra vuggestuerne, grundskolerne, fællesskolerne og til fællesskolerne med en gymnasieafdeling. Hundrevis af dygtige engagerede medarbejdere arbejder dagligt for dette mål.

Byggeaktiviteten på vuggestueområdet er stadigvæk høj, og vi gør, hvad vi kan for at nå målet, det vil sige ca. 800-1000 pladser. Vi har inden for de sidste seks år formået at skaffe ca. 500 pladser, og det er vi faktisk lidt stolte af, når man tager vores økonomiske muligheder i betragtning.

Ligeså meget er vi glade for, at mange "små" tilbygnings-, ombygnings- og saneringsopgaver på skoler og dagtilbudsområdet kunne laves eller sættes i gang. De to store opgaver, som teknisk afdeling havde/har på skrivebordet, er Gustav Johannsen-Skolen og Duborg-Skolen. Det ene projekt er faktisk afsluttet, og på Duborg Skolen har vi holdt rejsegilde, og ombygningen/ saneringen/ renoveringen skrider godt frem. Stor tak til vores dygtige medarbejdere på teknisk afdeling, som utrætteligt, og med mange ekstra timer, sørger for, at vi kan nå vores mål.

Er der så ikke grund til lutter glæde ved skoleforeningen her lige inden jul? Nej ikke helt. Der ligger desværre tunge skyer over den økonomiske udvikling i Skoleforeningen de næste år, og det skal vi finde en løsning på. Jeg vil ikke bruge spalteplass på gentagelser her, da vi på fællesrådsmødet, via Fokus, internt på et informationsmøde og per mail har informeret alle forældre henholdsvis medarbejdere omkring situationen, og hvordan vi foreslår at kunne løse dette dilemma, uden at det går ud over vores børn. Jeg håber virkelig på, at vi kan finde en løsning inden for den nærmeste fremtid.

Jeg siger tak til alle medarbejdere og forældrevalgte for deres engagement for skoleforeningen og det danske arbejde generelt. En tak skal også lyde til de sydslesvigske organisationer og foreninger for tillidsfuldt samarbejde og fælles drømme.

Jeg vil ikke slutte denne leder uden at appellere til solidariteten med alle de mindretal i Europa, som ikke har det så godt, som vi har det (og det er de fleste) og bede jer om at skrive under på Minority SafePack Initiative (MSPI). Igennem SSF er Skoleforeningen med i FUEN og arbejder for mindretals rettigheder og bevarelse af regional- og mindretalssprog. Vi beder derfor om jeres støtte. Det gælder om at bevare regional- og mindretalssprog (f.eks. også plattysk) og generelle mindretalsrettigheder i hele Europa. Vi er alle 100% værd! Støt derfor initiativet med din underskrift! Jeg ønsker en rigtig god jul og et godt nytår til jer alle sammen.

Nye ledere

Min institution: Risum Skole - Risem Schölj.
Navn: Berit Nommensen.
Alder: 31 år

Familieforhold: Ugift.

Jeg kommer oprindeligt fra: Nibøl.

Jeg er blevet leder i Sydlesvig fordi: Jeg altid gerne har villet komme tilbage, og fordi jeg føler mig hjemme i det dansk-frisiske Sydlesvig.

Min yndlingsbog/film/musik: Markus Zusak: Die Bücherebin / Clue - the movie / Indie, rock og pop.

I skolen var jeg bedst til: De sproglige og kreative fag.

Jeg har før arbejdet som: Lærer på Deutsche Nachschule Tingleff i Nordslesvig.

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Tina Joost med dansk konsulenterne.

Sprog, kultur og identitet

Møde

CfUernes »Dansktræf« fandt i år sted i Sydlesvig.

Dansk konsulenterne fra de forskellige danske centre for undervisningsmidler afholdte forleden deres årlige konsulentmøde på Skoleforeningens CfU i Flensborg.

Det såkaldte dansktræf havde på sit møde fokus på sprog, kultur og identitet i en danskfaglig og flersprogs-kulturel sammenhæng.

- Sprog, kultur og identitet er jo kerneord i de danske læreplaner, siger Skoleforeningens dansk konsulent Tina Joost.

- Vi har haft et inspirerende møde, hvor vi fra Sydlesvig har sat spot på vores egen særlige måde at arbejde

med sprog, kultur og identitet på, siger hun.

Dansk konsulenterne fik blandt andet et indblik i det danske mindretals skolevæsen og Skoleforeningens indsats med sprog og læsning. Desuden blev de præsenteret for det digitale læremiddel »Bliv klog på det danske mindretal, dansk mindretal. dk.«

Om eftermiddagen var konsulenterne så på besøg på A. P. Møller Skolen i Slesvig.

- Vi har fået mange positive tilbagemeldinger fra de andre konsulenter, siger Tina Joost.

- For dem har det været utroligt givende at få et indblik i, hvordan vi arbejder med børn og unge i Sydlesvig, siger Tina Joost.

REDAKTIONSKOMITE

Udo Jessen
Birgit Jürgensen-Schumacher
Lars Kofoed-Jensen
Petra von Oettingen
Eberhard von Oettingen
Redaktion og layout:
Daniel Dürkop
Tlf. 0461-5047104
kommunikation@skoleforeningen.org

FOTOS: DANIEL DÜRKOP

Eleverne i gang med teambuilding-øvelser.

Lysten driver værket

Engagement

Elever fra alle fællesskoler var med til en »Sydslesvig-crew«-workshop.

120 elever fra fællesskolerne var i sidste uge samlet på Jaruplund Højskole for at deltage i en workshop omkring projektet »Sydslesvigcrew«. Siden sommerferien er eleverne blevet undervist i et valgfag af samme navn. Valgfaget skal klæde dem på til at kunne tage imod gæster fra Danmark og giver dem et indblik i mindretalslivet.

På Jaruplund Højskole fik de unge

mulighed for at øve sig i stemmetræning, lære noget om Sydslesvigs historie og lave videoer. Desuden var der forskellige workshops omkring teambuilding.

- Det har været en fantastisk oplevelse at møde så mange engagerede unge, siger Katrine Hoop, som var en af instruktørerne.

Torsten Wullf, som underviser i valgfaget på Sønder Brarup Danske Skole, er enig.

- Det er lysten, der driver denne flok elever. Det vi gør, er at give dem nogle kompetencer. Vi lærer dem, hvordan de skal begå sig foran en flok mennesker, formidle viden

om Sydslesvig, og vi udvikler i fællesskab det indhold, der skal fylde besøgene, så det ikke ender i et spil rundbold og en rundvisning på skolen, siger Torsten Wullf.

For ham er valgfaget en win/win situation.

- Gæsterne får mere ud af deres besøg i Sydslesvig, og de elever, der deltager i valgfaget, får rigtig meget ud af det som mennesker. Samtidig får de opbygget et netværk i Sydslesvig, blandt andet ved at deltage i de her workshops, siger han.

Fokus på brandsikkerhed

Sikkerhed

En gruppe medarbejdere fra Skoleforeningen var forleden til på kurset i at være brandhjælpere.

Brandhjelperne udpeget af arbejdsgiveren til, i tilfælde af brand, at overtage nogle særlige opgaver i forhold til brandbekæmpelse. Det er brandhjelperne, som skal have styr på, hvordan brandslukkere og andet udstyr til brandbekæmpelse fungerer. Der bliver på dagskurset undervist i, hvordan man kan slukke en brand i opstartsfasen og i at have et øje for særlige fareområder på arbejdspladsen.

- Det er vigtigt, at nogle af medarbejderne bliver skolet i, hvad der er vigtigt i tilfælde af en brand, siger Skoleforeningens tekniske leder, Dirk Clausen.

- Kurset gør dem fortrolige med det udstyr, vi har i Skoleforeningen,

Medarbejderne øvede sig i at bruge brandslukkere.

siger han.

Deltagerne har været meget glade for kurset.

- Vi har ikke kun lært at bruge brandslukkere, men også hørt meget om, hvordan der ved uagtsomhed

kan opstå en brand på en arbejdsplads. Det er noget, vi kan være opmærksomme på nu, fortæller Anja Hansen fra Skoleforeningens økonomiafdeling.

Danske og tyske elever er gode til at samarbejde om at løse problemer

Undersøgelse

Danske og tyske elever er bedre end gennemsnittet i OECD til at løse problemorienterede opgaver i samarbejde med andre.

I 2015 fik eleverne, der deltog i PISA-undersøgelsen, testet deres kompetencer i at løse problemorienterede opgaver i samarbejde med andre. Eleverne blev testet med en computerbaseret test, hvor de skulle løse problemer sammen med virtuelle samarbejdspartnere. Flere tusinde 15-16-årige elever har været igennem testen, og resultaterne viser, at Danmark med 520 point ligger signifikant over OECD's gennemsnit, som er 500 point. De tyske skoleelever opnår 525 point. Helt i top er Singapore og Japan.

Resultatet af undersøgelsen viser også, at næsten hver femte danske og tyske elev ikke har opnået det, der er vurderet som et acceptabelt kompetenceniveau. Det er dog bedre end gennemsnittet i OECD der er på lidt over

28 procent. Til gengæld er knap 9 procent af eleverne i Danmark og 13 procent af leverne i Tyskland meget dygtige til problemløsning i samarbejde, hvilket er en smule flere end OECD's gennemsnit, der er på lidt under 8 procent. Ses der på piger og drenge hver for sig, klarer pigerne i alle de deltagende lande sig generelt bedre end drengene. De danske drenge er dog relativt gode til at løse problemer i samarbejde og scorer 23 point højere end gennemsnittet for drenge i OECD-landene. Resultatet af undersøgelsen viser desuden, at elevernes socioøkonomiske baggrund både i Danmark og i Tyskland har en relativt lille betydning for, hvordan eleverne klarer sig i problemløsning i samarbejde, sammenlignet med OECD-gennemsnittet.

Der er 52 lande, der har valgt at deltage i PISA Problemløsning i samarbejde. Opgaverne tester blandt andet, om eleverne kan vælge en passende fremgangsmåde til at løse problemer, og om de kan organisere samarbejdet i gruppen og etablere en fælles forståelse med deres samarbejdspartnere.

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Rejsegilde på Duborg-Skolen

Byggeri

Ombygningen af Duborg-Skolen i Flensborg er nu så langt, at der har været rejsegilde i sidste uge.

- Dermed markerer vi afslutningen på den første fase af det store renoverings- og saneringsarbejde samt udvidelsen, som vi i Skoleforeningen er i gang med på stedet, sagde Skoleforeningens formand, Udo Jessen under rejsegildet.

Det er især den nye etage, som er blevet sat på sportshallen, som de inviterede gæster kunne se sig omkring i.

- Og den er samtidig det synlige tegn på fremgangen i byggeriet, sagde Udo Jessen.

Han takkede især håndværkere, A. P. Møller og Hustru Chastine McKinney Møller Fonden og de involverede arkitekter for deres bidrag.

Duborg-Skolens rektor Ebbe Rasmussen roste det gode samarbejde med alle implicerede, men lagde ikke skjul på, at han glæder sig til, at byggeriet bliver færdigt i foråret 2019.

Det vil snart også være muligt for offentligheden at få et indtryk af hele byggeriet.

- Vi har planer om at lave et åbent hus arrangement engang i januar, hvor alle er velkomne, fortalte lederen af Skoleforeningens tekniske afdeling, Dirk Clausen.

FOTO: PRIVAT

Alle mennesker har en nisse

Jul

Godt 40 fire til seks årige børn i Kaj Munk-Børnehaven i Kappel opdagede onsdag morgen, at der var nissespor ved børnehaven. Rundt om så de tydelige tegn på, at den måtte have været på spil. Sammen med et par medarbejdere fulgte børnene nissesporerne.

Kappel. Kl. 8:30 onsdag morgen står der godt 40 børnehavebørn foran en lukket dør. De er musestille. Der står Dragestuen på døren. Inde i stuen er belysningen dæmpet. Det kan man se udefra. Man kan også se et juletræ midt på gulvet. Der er tændt små elektriske lys i det. - Hvad mon der er derinde, spørger en af pædagogerne børnene.

Sanne, og fortsætter med at tage imod børnene. I indgangen til børnehaven er der travlhed. Forældre følger deres børn til børnehaven, og tager afsked med dem. Børnene har en fornemmelse af, at nissen kommer i dag.

- Sådan er det her i børnehaven. Lige pludselig kommer nissen, siger Sanne.

- Den sover et eller andet sted, siger Leane på 6 år. Hun er helt rød i hovedet.

- Hvor ved du det fra, spørger pædagogen.

- Det gjorde den også sidste år, siger Leane.

- Pedellen har fejlet nogle nødder til side, så nissen må være kommet, siger et tredje barn.

- Han tabte også nødder sidste år, siger Leane.

Pædagogen smiler direkte til Leane. - Så må vi hellere gå ud for at lede efter ham, siger pædagogen, og fem minutter efter er 40 børnehavebørn på jagt efter nissespor.

Rundt om børnehaven finder de en nissehue, et par røde træsko og adskillige jordnødder. Alle sporene peger og fører børnene hen til Dragestuen.

I Dragestuen

Døren til Dragestuen bliver langsomt åbnet. Alle holder vejret. Der står det. Juletræet. På et fint tæppe midt på gulvet. Men hvad er det? Stjernen i

toppen af træet er skiftet ud med en nissehue.

En lille bitte svag snorken bryder stilheden. Børnene lister ind, og ved nærmere eftersyn viser det sig, at der bag træet ligger en lille nisse og sover. Den ligger musestille.

- Hallo, sover du, hvisker børnene.

- Brum, brum. Lad være med at vække mig, lyder det fra nissen.

Godmorgen lyder det så pludseligt fra nissen, da den opdager børnene.

Nissen begynder straks at spørge til børnenes navne.

Da den når til en af de ældste, siger vedkommende. Du er da Irid. Du ved det da.

- Nej og ja, siger nissen så. Jeg er Irids nisse. Ikke Irid. Alle mennesker har en nisse, siger Irids nisse og fortsætter sin snak med børnene.

- Pludselig stopper hun op og kigger forbavset på en stor flot mand.

- Hvem er du, spørger hun avisens journalist.

- Sæternissen, svarer journalisten.

- Dejligt, velkommen, svarede Irid-nissen.

I godt en halv time underholdt nissen børnene med julehistorier og snak.

Sammen sang de julesange, så det kunne høres helt i Flensborg.

Børnene sluttede velkomsthøsten til nissen med, i samlet optog, at gå rundt gennem alle klasserne på skolen og synge: Nu er det jul igen.

Georg Buhl

FOTO: GEORG BUHL

De sang. Nu er det jule igen. Nu er det jul igen. Alle klasserne på Kaj Munk-Skolen fik besøg af de ældste børnehavebørn. Det gjorde de af bare glæde, for de havde nemlig snakket med nissen Irid, og så vidste de, at det snart er jul.

Drillenisserne bor i Frederiksstad og Drage

Jul

Børnene i daginstitutionen Frederiksstad-Drage har haft en dejlig juletid med masser af sange, klippe og klistre, julehistorier og danske julekalendere. I alle fire børnegrupper er der flyttet drillenisser ind. Dem er børnene blevet så glade for, at de endda har taget nogle af dem med hjem.

Førskolebørnene har fundet ud af, at drillenisserne mener det, når de siger, at de fylder tandpasta i skoene, når de bliver drillet igen.

Sommerfugle-gruppen har været på en julerejse på en bondegård, hvor de har været sammen med dyrene i stalden og har oplevet en helt særlig julestemning.

Børnene fra Frederiksstad-Drage »julede« på bondegården.

FOTO: PRIVAT

Ørsted Børnehaves førskolebørn var på besøg i Union Bank i Slesvig.

FOTO: PRIVAT

Duborg Børnehave pyntede juletræerne i centraladministrationen.

Holm Dressler arbejder på sin projektopgave.

Om at udforske den praktiske side

Kursus

Sløjd er det fag, der giver eleverne en indsigt i håndværk, men overordnet i lige så høj grad praktisk matematik, rumforståelse og værktøjsprofylakse

Det opstår en helt særlig lugt, når man bearbejder træ. Men det er ikke denne lugt, der møder én på vejen med i sløjdlokalet på Harreslev danske Skole. Det lugter af lak. Remo Hinske fra Jes Kruse-Skolen i Egernørde står i et lille kælderum ved siden af sløjdlokalet. Vinduet er åbent, og Reimo er i gang med at lakere den havebænk, som er hans projektopgave på modul 2 af Skoleforeningens sløjdkursus.

Når man kommer ind i sløjdlokalet er den der, lugten af træ, som man kan huske fra sin egen barndom - fra sløjdtimerne. Eller fra sit barndomshjem, ligesom Markus Lorenzen. Han er lærer på A. P. Møller Skolen i Slesvig, og han er søn af en snedker.

Mangel på sløjdslærere

- For et år siden var der ikke flere sløjdslærere tilbage på A. P. Møller

Skolen. De var gået på pension. Jeg meldte mig frivilligt, for jeg har haft et naturligt forhold til faget, siger han.

Men han har ikke haft uddannelsen. Derfor er han rigtig glad for, at kurset er kommet op at stå. Det er på i alt 90 timer. Det hele begynder med et maskinkursus. Det er lovbestemt og giver kursisten mulighed for at betjene elektriske maskiner i undervisningsammenhænge. Det giver kursisten indsigt i, hvornår det giver mening at bruge maskiner, hvad de forskellige maskiners formåen, og hvilke begrænsninger de har, og kursisterne får den nødvendige sikkerhed og rutine i omgangen med maskinerne for at undgå skader.

Efter bestået maskinkursus kan man så fortsætte på sløjdkursusens modul 1.

Her arbejdes der blandt andet med mæltegninger, slibning, modeller og flyvende objekter som boomerangs. På modul 2 arbejdes der med en projektopgave af kompleks beskaffenhed, der indeholder elementer og færdigheder fra kursusrækken.

- Komplexiteten af opgaven er meget vigtigt, for det betyder, at kursisterne anvender forskellige teknikker, som de så bliver fortrolige med,

siger kursusstleder Lasse Danielsen. Skolelederen i Harreslev brander for sit fag.

- Sløjd er det fag, der giver eleverne en indsigt i håndværk, men overordnet i lige så høj grad praktisk matematik, rumforståelse og værktøjsprofylakse. Og det er vigtigt - og så derhjemme med værktøjsskassen som handyman eller woman, siger Lasse Danielsen. For ham er det derfor vigtigt, at eleverne bliver under- viset af dygtigt godt uddannede sløjdslærere.

Praktiske evner

- Der flyttes ikke én eneste mursten eller bankes ét eneste søm i foran en pc. Erhvervslivet skrider efter folk med praktiske evner på alle niveauer, derfor er det vigtigt, at vi i skolen prøver at give eleverne en chance for at udforske deres praktiske side, siger han.

Holm Dressler fra Vesterland danske Skole er enig. Han er i gang med at lave en havestol.

- Kurset har helt klart opkvalificeret mig. Jeg kører hjemmefra kl. 5 om morgenen, for at være her til tiden og jeg gør det gerne, så det siger alt. Det er det bedste kursus jeg har været på nogensinde, siger han.

Fri for mobberi

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Mobberi

Forleden var medarbejdere i Skoleforeningens dagtilbud med til en pædagogisk eftermiddag med emnet »fri for mobberi«.

Instruktørerne Morlyn Albert og Lea Heuermann præsenterede deltagere for et forebyggende antimobbe-program til 0-8-årige børn, fagfolk og forældre, som Mary Fonden og Red Barnet står bag. Programmet består af pædagogiske materialer, der gør det nemt målrettet at styrke børnefællesskabet og forebygge mobning. Materialerne er samlet i en kuffert, der findes i tre varianter: en til de 0-3 årige (vuggestue og dagpleje), en til de 3-6 årige (børnehave). Eftermiddagen bød på praksis eksempler og kritiske refleksioner som en del af hverdagen med fokus på emnet inklusion.

Julefest på Askfeld danske Skole

FOTO: HANS CHRISTIAN DAVIDSEN

Ni danske skoler fra Slesvig-Flensborg var med i koret til SSFs julekoncert i Hanved

FOTO: PRIVAT

Jul i Tønning Børnehave

FOTO: GEORG BUHL

Ordbogen.com på de forskellige tekniske enheder erstatter 13 opslagsværker.

Ordbogen.com og uni-login

Uni-login

- UNI-Login er et digitalt id (en nøgle) til børn, unge og ansatte på offentlige institutioner.
- Nøglen giver gratis adgang til
 - offentlige onlinetjenester
 - pædagogiske programmer
 - undervisningsforløb
 - gratis undervisningsprogrammer
 - private programmer og tjenester, der er betalt og frigivet til undervisning

Skoleforeningen Uni-login

- Følgende har adgang til et uni-login
 - alle skoleelever
 - alle lærere
 - ansatte
 - forældre, når det hjælper børn
- Ordbogen.com
- Alle elever i Danmark og Sydslesvig har adgang til den.
- De 13 ordbøger: DDO Den Danske Ordbog, Dansk-Engelsk / Engelsk-Dansk, Dansk-Fransk / Fransk-Dansk, Dansk-Tysk / Tysk-Dansk, Duden online Tysk / Tysk, Politikens Første Engelskordbog, Politikens Lille Danske Ordbog, Politikens Nudansk Ordbog, Politikens Retskrivnings- og Betydningsordbog, Politikens Skoleordbog, Politikens Synonymordbog, Random House Emgeæs / Engelsk, Retskrivningsordbogen

Ordbogen følger dig dag og nat

Opslagsværk

Ordbogen.com er en onlineordbog. Den har alle danske skoleelever, lærere og ansatte i Sydslesvig nu adgang til. Skoleforeningen har tegnet et trærigt abonnement.

- Ordbogen.com er en elektronisk ordbog. Den er uundværlig. Den er et fantastisk stykke værktøj. Den er altid lige ved hånden. Nu kan vi bruge ordbøger i alle fag. Alle forældre og lærere er blevet opfordret til at hjælpe børnene i gang med ordbogen. Den er en gevinst for alle os, der er tosprogede. Alt det remser Tina Joost op på meget kort tid, mens øjnene lyser af glæde. Hun er danskkonsulent ved Dansk Skoleforening for Sydslesvig. For øvrigt er det også nødvendigt, at Skoleforeningen får en sådan adgang til en onlineordbog.

- I Danmark bliver der nemlig ikke fremstillet ordbøger i bogform mere, siger Tina.

13 opslagsværker

Ordbogen.com er et netbaseret ordbogsfirma. Det vil sige, at man kommer i kontakt med ordbøgerne via internettet. Det er Danmarks største netbaserede ordbogsfirma. De har over 100 forskellige ordbøger, man kan købe sig adgang til.

Firmaet holder til i Odense. Det har dagligt over en million søgninger på ord i de ordbøger, de tilbyder. Man kan få et overblik af omfanget ved at gå ind på hjemmesiden ordbogen.com.

Dansk Skoleforening for Sydslesvig har tegnet en trærig kontrakt på brug af 13 ordbøger på ordbogen.com.

Det drejer sig om Dansk-Tysk-Dansk, Dansk - Engelsk - Dansk, Dansk - Fransk-Dansk, Retskrivningsordbogen, Betydningsordbogen og Den Danske Ordbog. Der er også skoleordbøger, og endelig er det også muligt at søge i den tyske retskrivningsordbog »Duden«.

Det er både enkeltpersoner, firmaer og institutioner, der kan abonnere på ordbøger fra firmaet.

På internettet giver kunderne Ordbogen.com 8,5 ud af 10 point på forbrugersiden Trustpilot.

De 13 ordbøger er netbaseret, så de er tilgængelige på computere, tablets, og på smartphones. Da de er netbaseret, er de uafhængige af, om operativsystemet er fra Microsoft, Google eller Apple. Alle kan bruge dem.

Offline

Når eleverne bruger deres computere i en eksamenssituation, må de ikke have adgang til internettet. Det er for at forebygge snyd.

Den situation tager ordbogen.com også højde for. Eleverne kan vælge at bruge ordbogen offline, og alligevel have en funktionsdygtig udgave af alle ordbøger på de tre platforme.

Tina Joost opfordrer alle til at gøre brug af tilbuddet. Hun synes også, at forældrene skal sikre, at børnene bruger dette nye stykke værktøj, og at de gerne må hjælpe dem med det. I hjemmet kan forældrene kun bruge ordbøgerne sammen med børnene.

Derfor har konsulenterne ved Skoleforeningen bedt alle skolerne om at orientere forældrene om muligheden for at bruge de 13 ordbøger. Indkøbet af adgangen til de elektroniske ordbøger

ger en del af Skoleforeningens it- og sprogstrategi.

- Vi håber, at I som forældre vil bakke op om disse sprogredskaber, har vi skrevet til dem. Ordbøgerne dækker behovet fra 1.-13. klasse, siger konsulent Tina Joost.

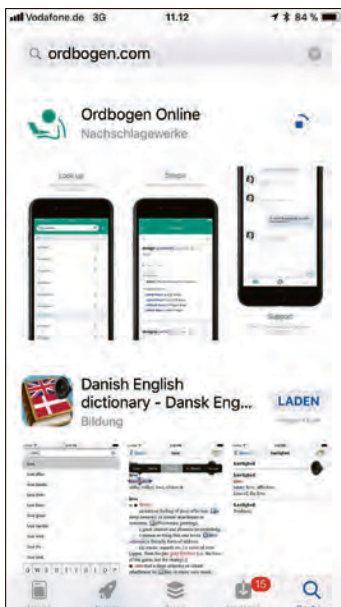
Frank Santana fra ordbogsfirmaet Ordbogen.com gør opmærksom på, at tjenesten har en meget omfattende onlinesupport. Alle, der har et uni-login, er velkomne til at bruge supporten.

Georg Buhl

“Ordbog.com er en gevinst for alle os, der er tosprogede!”

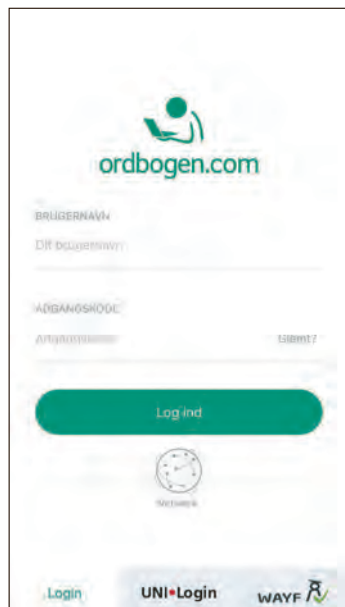
Tina Joost,
danskonsulent.

1

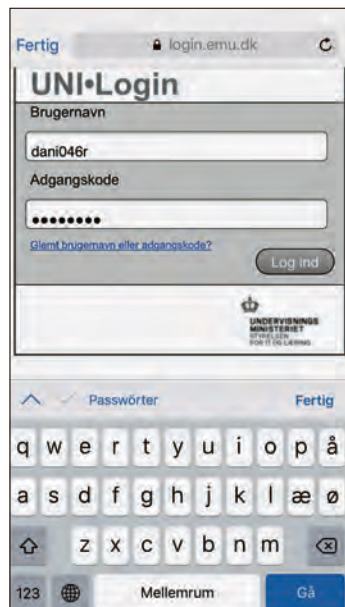
Gå ind i din app-butik og download ordbog.com-appen til din smartphone.

2

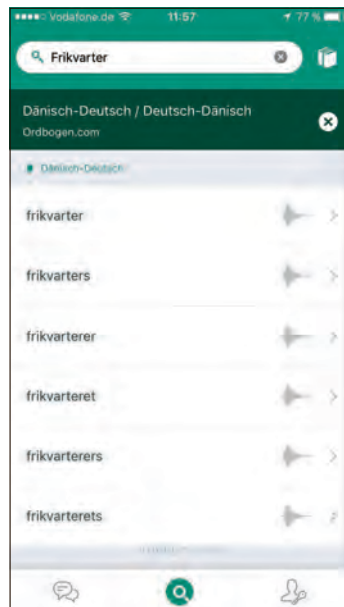
Når du åbner ordbog.com-appen skal du være opmærksom på, at du skal logge ind med dit Uni-Login. Knappen finder du nederst i midten.

3

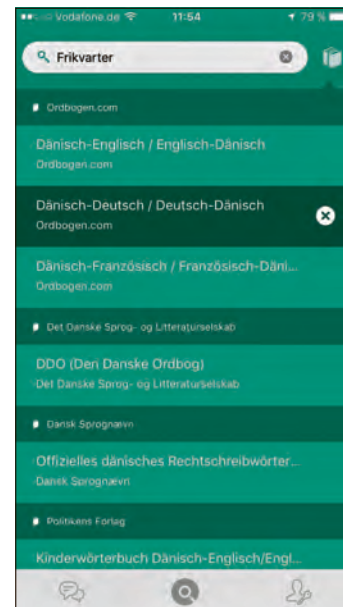
Log ind med det Uni-Login, du har fået udleveret på din skole. Har du ikke fået en login, henvend dig til skolens it-ansvarlige.

4

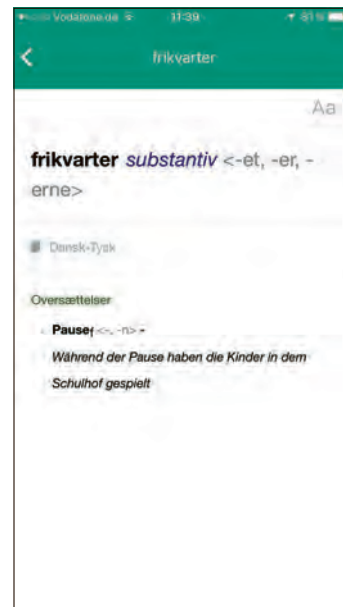
Når du er logget ind, åbner ordbog.com-appen sig og er klar til brug. I det lille bog-ikon til højre for søgefeltet kan du se og udvælge alle tilgængelige ordbøger.

5

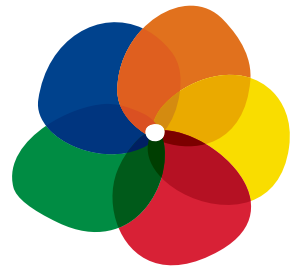

Her kan du se alle ordbøgerne. Du kan vælge den ordbog, du vil bruge ved at klikke på den.

6

Nu er du i opslaget. Med pilen øverst til venstre kan du vende tilbage til oversigten. Her kan du vælge en nu ordbog. Tyske ord kan du samtidig søge og se i Duden.

MINORITY SAFEPACK INITIATIVE

**DU ER IKKE ALENE. EN MILLION
UNDERSKRIFTER FOR MANGFOLDIGHED I EUROPA**

www.minority-safepack.eu

1 Million underskrifter for Europa!

Et samfund er kun så godt, som det
behandler sine mindretal!
Minority SafePack Initiativet forpligter
sig til at styrke millioner af europæernes
rettigheder.

Både hjerne og hjerte spiller ind på studievalget

Undersøgelse

*Faglig interesse, ønsket om
at blive mere uddannet og
jobmuligheder er de tre ting,
som unge har i baghovedet,
når de vælger studie,*

Studievalget udgør et af de vigtige valg i mange unge menneskers liv. Som kommende studerende skal man balancere mange forskellige hensyn, når man beslutter sig for, hvilken uddannelse man ønsker at søge ind på.

Valget fylder meget for unge på de gymnasiale uddannelser, og mange unge oplever uddannelsessystemet som komplekst og uoverskueligt, viser undersøgelser.

Det billede nuanceres i et nyt

notat fra EVA, som bygger på surveydata for 29.662 kommende studerende.

Hovedresultater:

Faglig interesse, et ønske om at blive mere dannet og gode beskæftigelsesmuligheder er de tre ting, som de unge vægter højest i deres studievalg. De unge balancerer altså hensynet til både personlige interesser og uddannelsens relevans efterfølgende. De fleste vælger uddannelse i god tid før ansøgningsfristen. Kun 17 % træffer beslutningen i løbet af den sidste måned før fristen.

Tre ud af fire er helt afklarede omkring deres studievalg, når de søger. Jo mere uafklaret man er omkring sit studievalg, desto senere træffer man det.

Skoleforeningens nyvalgte styrelse

Forældredemokrati

Skoleforeningens forældre har inden sommerferien valgt de nye styrelsesmedlemmer for en treårig periode. Fokus præsenterer i en lille serie de nye og gengangerne, som kommer til at sidde ved styrelsesbordet i de kommende år.

Thomas Weinschenk, 35 år, udd. pædagog- projektleder for Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig e.V, gift, 3 børn på 5 måneder, 6 år og 11 år, valgt i Cornelius Hansen-Skolens skolekreds.

Hvorfor har du sagt ja til at sidde i Skoleforeningens styrelse?

Det har altid været min passion at gøre en forskel for børn og unge, især de udsatte. Vores børn lever i et dynamisk samfund med mange forskellige udfordringer i livet, og derfor er det endnu vigtigere at tage ansvar og sørge for, at børnene trives i en travl hverdag. Endvidere synes jeg, at det er spændende og afgørende at udvikle noget sammen med forskellige professioner, netop for at kunne løfte disse opgaver.

Hvor ser du behov for udvikling i Skoleforeningen i de kommende tre år?

Ud fra mit nuværende standpunkt synes jeg, at et af vores opmærksomhedspunkter må ligge i inklusion. Det er vigtigt, at pædagogerne og lærerne har tilstrækkelig viden og ekspertise til at varetage de forskellige problemstillinger, som ligger i emnet. Der skal skabes nogle rammer og laves forebyggende arbejde allerede i børnehaven. I den sammenhæng er det vigtigt at opbygge et stort netværk både nord og syd for grænsen.

Ligeledes skal vi arbejde med at fremme det danske sprog inden for mindretallet, således at også de medlemmer, der faktisk ønsker at engagere sig, men ikke tør pga. sprogbarrierer, også kan have mulighed for at være en aktiv del i mindretalsarbejdet og i sidste ende kan fastholde et liv i mindretallet.

Hvad synes du fungerer rigtig godt i Skoleforeningen?

Jeg fornemmer, at demokrati har stor betydning for Skoleforeningen. Det starter allerede i daginstitutionerne, hvor man har udviklet klageprocedurer for at have øre for børnenes behov. Skolerne består af elevråd, som varetager elevernes interesser. Jeg er virkelig taknemmelig over, at vi som forældre, via samarbejds- og fællesråd, også har mulighed for at træffe nogle beslutninger til gavn og nytte for vores børn og ikke mindst deres trivsel.

Udo Jessen, 53 år, toldbetjent, nu hjemmegående, gift med Annegret, tre børn, valgt i Husum danske Skoles skolekreds.

Hvorfor fortsætter du i styrelsen?

Jeg har sagt ja til at fortsætte i styrelsen, fordi Skoleforeningen står foran store udfordringer på flere områder: digitalisering, sprogudvikling, matematik, fremtidssikring og økonomi. Jeg er glad for, at jeg igen er blevet valgt ind i fællesrådet og i styrelsen, så jeg kan være med i den videre proces. Ud over det så sidder jeg inde med en solid viden om mindretallet generelt og Skoleforeningen som sådan og mener, at jeg med min måde at tænke i helheder og ikke i kasketter bidrager til et godt samarbejds miljø i mindretallet.

Hvor ser du behov for udvikling i Skoleforeningen i de kommende tre år?

Skoleforeningen er under permanent udvikling, men uden tvivl har vi områder, som vi skal have en særligt fokus på. Det er helt klart den digitale udvikling, som både teknisk og økonomisk er en udfordring, og hvor videreuddannelse af medarbejder ikke må glemmes. Faget matematik, mindretalspædagogik og sprog er derudover emner, som der er sat fokus på. Vuggestueområdet er under markant udvikling, men der er stadig et stort behov for at etablere flere pladser rundt omkring i Sydslesvig. Det største behov for udvikling er der efter min mening dog i forhold til at få en fællesforståelse for, at vi alle er Skoleforening: hver eneste forælder og hver eneste medarbejder. Vi er en forening, og vi har en fælles målsætning: at vores uddannelsessystem fra vuggestue til skoleafslutning byder de bedste rammer og det bedste indhold som overhovedet muligt. Denne interne fællesforståelse og solidaritet over for målsætningen bør der konstant arbejdes på.

Hvad synes du fungerer rigtig godt i Skoleforeningen/ hvor har der været en god udvikling i de seneste tre år?

Skoleforeningen har som uddannelsessystem et meget godt ry både i Danmark og Slesvig Holsten, og det er vi med rette stolte af, og det bliver der arbejdet for hver eneste dag i alle vore institutioner. Skoleforeningen har været heldige med sine direktører i årenes løb og står stadigvæk i den situation at kunne forbinde kontinuitet og udvikling på bedste vis. En udskiftning af topcheferne i en så stor organisation, som vi er det, er ikke uden risiko, men jeg mener helt bestemt, at det er gået rigtig godt.

Forældredemokratiet bliver videreudviklet med inddragelse af fællesrådsmedlemmer i forskellige udvalg som f.eks. »den gode skole, læreplansarbejde og andet. Derudover har vi skabt mulighed for workshops på selve fællesrådsmøderne, som er blevet vel modtaget.

Udviklingen på vuggestueområdet er fantastisk, og allerede nu kan daginstitutionerne mærke det sproglige løft, når de små kommer i børnehaven.

Politisk set sejler vi i rolige farvande for tiden til trods for små irritationer af og til. Men kan forhåbentligt også i fremtiden klares via møder, samtaler og eventuel inddragen af Sydslesvigudvalget og Generalkonsulen. Også samarbejdet i mindretallet bliver bedre og bedre. Fælles interesser som f.eks. »gæsteværelser i Sydslesvig« vægtes højt.

På det pædagogiske område er både den fleksible indskoling og udskoling blevet etableret. Flere børn tager på efterskole i Danmark, elevudveksling og det generelle fokusområde »Kontakt til Danmark« begynder at give positive resultater. Bøger bliver der efterhånden mindre af, og på skolernes budgetter kan man se at den digitale verden trænger frem med store skridt. På dette område taler vi heller ikke længere om »nice to have« men om »must have«, hvis vores børn skal være rustet til det uddannelses – og arbejdsliv, som venter dem i fremtiden.

Jeg mener, at der sker rigtig mange gode ting i skoleforeningen – på alle kanter.

FOTO: DANIEL DÛRKOP

Kursisterne gav alt, de havde i sig, da de afprøvede legene.

Idræt og leg i hverdagen

Kursus

Pædagoger og medhjælpere i Skoleforeningens fritidsordninger og lærere i indskolingen var forleden på kursus i brug af idræt og leg som redskab til inklusion.

- Når inklusion handler om deltagelse i et fællesskab, stilles der krav til de pædagogiske ansatte om at være fleksible og have faglig fantasi – så idræts- og legefællesskabet er klar til at opsluge alle børn. Aktiviteter er inkluderende, når vi i arbejdet med

idræt og leg sørger for, at alle deltager på det niveau, som er passende for den enkelte med den passende støtte, som det kræver, forklarede Per Ryt-Hansen, ekstern lektor i idræt og konsulent på kurset, som fandt sted på Jaruplund Højskole.

Kurset var en blanding af teoretisk og praktisk arbejde og gav kursisterne mange værktøjer til at justere den måde, de bruger idræt og leg på i deres daglige arbejde.

- Afgørende for inklusion er at skabe rammer og muligheder. Pæda-

gogen som igangsætter bliver derfor afgørende for, om inklusion lykkes, sagde Per Ryt-Hansen.

- Eleverne har krav på en god idrætsundervisning.

At arbejde med inklusion er at have fokus både på det enkelte barn, men også på de børn, der kan falde ud af fællesskabet. Kurset har således givet konkrete ideer til, hvordan der kan arbejdes med voksenrollen, organisering og indhold, når målet er inklusion og inkluderende fællesskaber.

Jørgen Kühl udnævnt til ridder af Dannebrog

Hæder

Dronning Margrethe har udnævnt A. P. Møller Skolens rektor, Jørgen Kühl til ridder af Dannebrog.

- Jørgen Kühl har gennem hele sit virke bidraget til at gøre dansk-tysk mindretalspolitik og det danske mindretal i Sydslesvig mere kendt, både i Danmark og i det øvrige Europa. Uden denne indsats ville kendskabet til den dansk-tyske mindretalsmodel ikke ligge på samme niveau internationalt, sagde Danmarks generalkonsul i Flensborg, Kim Andersen under udnævnelsen.

- Som rektor ved det nyoprettede danske gymnasium i Sydslesvig, A. P. Møller Skolen og har han været med til at sikre det gode renommé, som skolen har i dag, sagde generalkonsulen.

Stort engagement

Jørgen Kühl er student fra Duborg-Skolen Flensborg.

Den professionelle løbebane startede i 1990, hvor Jørgen Kühl blev udnævnt til leder af Sydslesvigs Forenings nyoprettede museum, Dannevirke. Denne stilling havde Jørgen Kühl sideløbende med historisk forsknings- og forfattervirksomhed frem til 1999.

FOTO: ARKIV

Jørgen Kühl bliver slået til Ridder af Dannebrog af generalkonsul Kim Andersen.

Herefter blev han direktør for Institut for grænseregionsforskning i Aabenraa. Efter at instituttet blev lagt ind under Syddansk Universitet i 2004, fortsatte Jørgen Kühl som institutleder frem til 2006. I 2006 tiltrådte Jørgen Kühl som rektor ved A. P. Møller Skolen.

Nævnes kan også Jørgen Kühls engagement i udviklingen af den grænseoverskridende uddannelse »European Studies« ved Syddansk Universitet. Desuden virket som ekstern lektor i europæisk samtidshistorie ved Aarhus Universitet, Flensborg Universitet og Syddansk Universitet samt forelæsninger på flere andre europæiske og amerikanske universiteter. Jørgen Kühl er bestyrelsesformand for det europæiske mindretalscenter i Flensborg, ECMI.

FOTO: DANIEL DÛRKOP

Lars Bech og Annelise Mølvig.

Ny brochure skal brande Sydslesvig i Danmark

Informationer

Det danske mindretal i Sydslesvig præsenterer sig selv og deres landsdel i ny brochure, som rummer otte personlige fortællinger fra mindretalslivet. Brochuren, som skal brande Sydslesvig, er målrettet danskere nord for grænsen.

»Oplev Sydslesvig - mød det danske mindretal«, hedder brochuren, som alle mindretallets foreninger har udgivet i fællesskab. Den blev i går, onsdag, præsenteret på Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig i Flensborg.

I alt optræder 17 almindelige sydslesvigere i brochuren, som fortæller om dagligdagen i de sydslesvigske foreninger og institutioner. Blandt andet kan man læse om den unge families møde med de danske skoler og dagtilbud, pensionisten, der fin-

der tryghed i den danske sundheds-tjeneste, og gymnasieeleven, der engagerer sig i de danske ungdomsforeninger i Sydslesvig.

Det er journalist Annelise Mølvig, der har stået for interviewene. Fotografen Lars Beck har taget billederne.

»Alle mennesker bærer på en god historie - den skal bare fortælles«, sagde Annelise Mølvig, da brochuren blev præsenteret.

Oplev Sydslesvig er et projekt i samarbejde mellem Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig, Dansk Kirke i Sydslesvig, Dansk Sundheds-tjeneste for Sydslesvig, Flensborg Avis, Friisk Foriining, Grænseforeningen, Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger, Sydslesvigske Forening, Sydslesvigske Vælgerforening og Dansk Skoleforening for Sydslesvig. Brochuren er udkommet i et oplæg på 15.000.

FOTO: DANIEL DÛRKOP

Arno Paulsen sammen med førskoleeleverne.

Den musikalske legestue

Sprogindlæring

Musik og sange som værktøj til sprogindlæring.

En gang om ugen får førskolebørnene i Hiort Lorenzen-Skolens børnehave besøg af musiklæreren Arno Paulsen. Så er det tid til musikalsk legestue.

- For nogle år siden ville vi oprette et »spirekor« for skolens mindste elever. Det var ikke ligefrem en succes. Børnene kunne ikke sidde stille og havde svært ved at lære sangene, fortæller Arno Paulsen. Det var dengang, ideen til en musikalsk legestue blev født. Vi ville simpelthen arbejde målrettet med musik allerede i bør-

nehaven, siger han.

- Jeg ser helt klart en udvikling i løbet af det år, hvor børnene leger med musik. Musik er særlig egnet til sprogindlæring, for børn koncentrerer sig anderledes ved sange og musik. De bliver bedre til at huske ordene, siger musiklæreren.

Et pædagogisk redskab

For ham giver det rigtig god mening at bruge musikken som pædagogisk redskab til sprogindlæring.

- Børnene bruger det danske sprog, og de er ikke bange.

Arno Paulsen bruger en speciel slags musik, når han arbejder med førskolebørnene.

- Sangene har ikke så meget tekst,

og der er en masse bevægelse i dem. Vi skaber situationer, hvor børnene kan mærke teksten på deres egen krop, siger han.

Den musikalske legestue har derfor rigtig mange fordele:

- Det udvikler sprogindlæringen, styrker samarbejdet med daginstitutionen og musikken gør, at børnene er på samme niveau. De svinger sammen, og det kan man bruge til at udvikle børnene, siger han.

og succesen kan faktisk måles.

- Spirekoret er der stadig, og det kører rigtig godt, siger Arno Paulsen.